

Sygn. akt I ACz 1321/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 sierpnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga (spr.)

Sędziowie: SSA Hanna Małaniuk

SSA Marek Górecki

po rozpoznaniu w dniu 26 sierpnia 2014 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **K. G.**

przeciwko (...) **spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) z siedzibą w P.**

o uchylenie uchwały

na skutek zażalenia powoda

od zarządzenia Sędziego Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 1 lipca 2014 r., sygn. akt IX GC 682/14

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

SSA Hanna Małaniuk SSA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga SSA Marek Górecki

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem Sędziego Sądu Okręgowego zwrócił pozew.

W uzasadnieniu stwierdził, wskazując jako podstawę prawną art. 130 § 1 i 2 k.p.c., że powód wniósł pozew o uchylenie uchwały wspólników pozwanej spółki podjętej w dniu 15 maja 2014 r., która dotyczyła likwidacji pozwanej spółki, a która jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i miała na celu pokrzywdzenie wspólników.

Zarządzeniem z dnia 17 czerwca 2014 r. Przewodnicząca wezwała pełnomocnika powoda do usunięcia w terminie 7 dni braków formalnych pozwu poprzez: wskazanie adresu zamieszkania powoda, numeru PESEL bądź numeru NIP; jasne i precyzyjne sformułowanie roszczenia poprzez wskazanie ilu uchwał, z podaniem ich treści, numeru (jeśli były numerowane), wartości przedmiotu sporu (jeśli mają charakter majątkowy) uchylenia powód się domaga oraz dołączenia do akt sprawy oryginału pełnomocnictwa procesowego bądź jego kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem zgodnie z art. 4 ust. 1b ustawy Prawo o adwokaturze, wraz z odpisem dla strony przeciwnej i to wszystko pod rygorem zwrotu pozwu.

W odpowiedzi- powód wskazał swój adres zamieszkania, nr PESEL, dołączył poświadczoną za zgodność kopię pełnomocnictwa, które poświadczył osobiście pełnomocnik będący adwokatem wskazując datę poświadczenia na

dzień 27 czerwca 2014 r. Nadto powód wskazał, że domaga się uchylenia uchwały o przyjęciu sprawozdania likwidatorów i sprawozdania finansowego spółki za okres likwidacji spółki, przy czym uchwała ta nie była oznaczona żadnym numerem. Zdaniem powoda przedmiotowa uchwała nie ma charakteru majątkowego.

W ocenie Sędziego Sądu Okręgowego powód nie usunął wszystkich braków formalnych pozwu. Poświadczenie pełnomocnictwa sporządzone przez pełnomocnika powoda nie wskazuje miejsca, w którym zostało sporządzone zgodnie z art. 4 ust. 1b ustawy Prawo o adwokaturze. Ponadto zaskarżona przez powoda uchwała ma charakter majątkowy, nie zaś niemajątkowy jak wskazuje powód. Decyduje o tym jej przedmiot, który łączy się ściśle ze sferą praw majątkowych oraz wpływa w określony sposób na prawa i obowiązki samych wspólników oraz samej spółki, skoro dotyczą czynności majątkowych spółki kapitałowej.

Zarządzenie Sędziego Sądu Okręgowego zostało zaskarżone w całości zażaleniem powoda, który wniósł o jego uchylenie oraz zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powoda okazało się zasadne i jako takie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że wbrew stanowisku zaprezentowanemu przez Sąd Okręgowy w sprawie nie było konieczne oznaczenie przez skarżącego wartości przedmiotu sporu bowiem roszczenie zgłoszone w pozwie dotyczy zarówno sfery majątkowej jak i niemajątkowej spółki, to jest żądania uchylenia uchwały spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, która według twierdzeń powoda dotyczy przyjęcia sprawozdania likwidatorów i sprawozdania finansowego spółki za okres likwidacji spółki. Nie jest kontrowersyjnym, że o majątkowym bądź niemajątkowym charakterze zgłoszonego żądania decyduje wyłącznie przedmiot sporu, a mianowicie majątkowy albo niemajątkowy charakter dobra, którego ochrony domaga się powód.

Sprawozdanie likwidacyjne jest dokumentem opracowanym przez likwidatorów, w którym przedstawiają oni: 1) sprawozdanie z okresu ich działalności jako likwidatorów w spółce oraz 2) sprawozdanie finansowe - wraz z bilansem zamknięcia, z którego wynika, że w spółce nie ma już jakiegokolwiek majątku, który mógłby zostać jeszcze podzielony między wspólników (lub zostać przeznaczony na ewentualne zaspokojenie lub zabezpieczenie roszczeń wierzycieli). Sprawozdanie likwidatorów powinno zawierać część opisową (celowe jest bowiem zazwyczaj wyjaśnienie istoty i uwarunkowań ważniejszych transakcji, np. zbycia całego przedsiębiorstwa spółki; z reguły należy wówczas wykazać zasadność takiej transakcji) oraz ostateczne rozliczenie prowadzonych przez likwidatorów spraw spółki. Niekiedy dotyczy to będzie także kwot złożonych do depozytu sądowego (uwzględnionych przecież w bilansie zamknięcia likwidacji), pokrycia należności "spóźnionych" wierzycieli itp. W świetle aktualnego brzmienia § 1 art. 288 k.s.h. przez "sprawozdanie likwidacyjne" należy rozumieć "sprawozdanie finansowe na dzień poprzedzający podział między wspólników majątku pozostałego po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzycieli" (por. Kodeks spółek handlowych. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz do artykułów 151-300. Tom II, prof. dr hab. Stanisław Sołtysiński, prof. dr hab. Andrzej Szajkowski, prof. dr hab. Andrzej Szumański, prof. dr hab. Janusz Szwaja, dr hab. Monika Tarska, dr hab. Andrzej Herbet, Rok wydania: 2014, Wydawnictwo: C.H.Beck).

W tym stanie rzeczy przyjąć należy, że wspomniana uchwała dotyczy nie tylko sfery majątkowej spółki rozumianej jako w ogólności zakończenie interesów spółki poprzez spłatę zobowiązań wobec wierzycieli oraz rozdysponowanie pomiędzy wspólników ewentualnej, pozostałej po spłacie nadwyżki środków finansowych, lecz również oceny prawidłowości czynności wykonywanych przez likwidatorów, umożliwienia zakończenia działalności spółki. Odmowa przyjęcia sprawozdania przez wspólników może stanowić punkt wyjścia do odpowiedzialności likwidatorów za szkodę wyrządzoną spółce na skutek wykonywanej przez nich czynności po myśli art. 293 § 1 k.s.h. Przyjęcie sprawozdania natomiast pozwala na definitywne zakończenie bytu prawnego spółki poprzez jej wykreślenie z rejestru na podstawie art. 288 § 1 k.s.h. z wyjątkiem przewidzianym w art. 288 § 2 k.s.h.

W konsekwencji przedmiotem rozpoznania sądowego w rozstrzyganej sprawie miały być również elementy składające się na problem prawidłowości działań likwidatorów oraz umożliwienia zakończenia bytu prawnego spółki, co składa się na jej podmiotowość, co z kolei wpływa na przyjęcie, że dotyczy zarówno praw majątkowych, jak i niemajątkowych tej osoby prawnej, to jest że ma charakter mieszany: majątkowy i niemajątkowy. Okoliczność, że jak wskazuje pełnomocnik powoda przedmiotowa uchwała nie ma wartości „materialnej” jest, mając na względzie powyższe rozważania, pozbawiona istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia. Decyduje bowiem mianowicie majątkowy bądź niemajątkowy charakter dobra, którego ochrony powód się domaga (por. Uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2007-01-24, III CZP 145/06, Opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna rok 2007, Nr 12, poz. 176, str. 15, Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2001-10-03, V CZ 150/01, Opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna rok 2002, Nr 6, poz. 78, str. 36

Należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, że pełnomocnik powoda będący adwokatem nie uwierzytelnił należycie odpisu udzielonego mu pełnomocnictwa zgodnie z art. 89 § 1 k.p.c. w zw. z art. 4 ust. 1 b ustawy Prawo o adwokaturze. Uwierzytelnienie, które powinno nastąpić zgodnie z wymogami określonymi w cyt. art. 4 ust. 1b nie zawierało bowiem oznaczenia miejsca sporządzenia odpisu. Przepis jest jasny i precyzyjny nie wymagając szczególnych zabiegów interpretacyjnych. Adwokat poświadczając odpis nie wskazał miejsca jego sporządzenia. Nie znajduje uznania Sądu Apelacyjnego argument podniesiony przez skarżącego, że miejsce było tożsame z miejscem udzielenia pełnomocnictwa i wobec tego nie wymagało oznaczenia. Zastosowanie art. 130 § 1 k.p.c. jest niezbędne zarówno wtedy, gdy do pisma nie dołączono pełnomocnictwa, ale także w wypadku, gdy złożono wadliwe pełnomocnictwo (M. Łochowski, Glosa do wyroku z 25.2.1999 r., I CKN 1108/97, s. 90 i nast. w: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz do artykułów 1–366. Tom I, red. prof. dr hab. Andrzej Marciniak, prof. dr hab. Kazimierz Piasecki, Rok wydania: 2014, Wydawnictwo: C.H.Beck, Wydanie: 6, kom. do art. 126 k.p.c.)

Jednakże wezwanie do usunięcia braków formalnych dokonane w trybie art. 130 § 1 k.p.c. powinno precyzyjnie określać na czym polega wadliwość uwierzytelnienia pełnomocnictwa, a w konsekwencji przedstawienia samego pełnomocnictwa złożonego przez uczestnika postępowania i wskazywać w jaki sposób brak powinien być usunięty. Należało więc wezwać adwokata powoda do przedstawienia oryginału pełnomocnictwa bądź uwierzytelnionego odpisu z oznaczeniem miejsca jego uwierzytelnienia, czego skarżący wnosząc pozew (k. 6) nie uczynił. Skoro wezwanie do usunięcia braków w tym zakresie (k. 10) nie spełniało tych wymogów, to nie można przyjąć, że skarżący nie uzupełnił omawianego braku wymienionego w art. 126 § 3 k.p.c. w zw. z art. 187 § 1 k.p.c. w terminie. Tym samym nie było podstaw do zwrotu pozwu z przyczyn wskazanych przez Sąd Okręgowy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2013 r., sygn. akt V CZ 153/12, opubl. Legalis).

Z tego względu zażalenie okazało się uzasadnione i zaskarżone nim zarządzenie podlegało uchyleniu na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA Hanna Małaniuk SSA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga SSA Marek Górecki